

**REPUBLIKA SLOVENIJA
VLADA REPUBLIKE SLOVENIJE**

Številka: 301-53/2016

Ljubljana, 9. 11. 2017

**NAČRT URAVNAVANJA REGULIRANIH CEN
ZA LETI 2017 IN 2018**

1 UVOD

Vlada RS pri vodenju ekonomskih politik spremlja tudi zagotavljanje stabilnosti cen. S svojimi politikami tako neposredno in posredno oblikuje makroekonomsko okolje, ki srednjeročno zagotavlja, da rast cen v Sloveniji ne odstopa od povprečne rasti cen na evrskem območju za več, kakor izhaja iz morebitnih razlik v višji gospodarski rasti in produktivnosti in ob tem upošteva tudi morebitna večja odstopanja cen od ravnotežnih nivojev, ki izhajajo iz preteklih gibanj.

Vlada RS v nadaljevanju predstavlja dveletni načrt uravnavanja reguliranih cen, v katerem določa makroekonomsko vzdržni okvir povišanja reguliranih cen za leti 2017 in 2018.

2 PREDLAGANE SPREMEMBE REGULIRANIH CEN V LETIH 2017 IN 2018

2.1 Izhodišče za pripravo Načrta uravnavanja reguliranih cen za leti 2017 in 2018

Za zagotavljanje stabilnega cenovnega okolja tudi v letih 2017 in 2018 bo Vlada RS zagotovila, da se ohrani makroekonomsko vzdržna rast cen, za katere veljajo različne oblike regulacije.

Načrt uravnavanja reguliranih cen za leti 2017 in 2018 podaja pregled cen, ki zlasti zaradi značilnosti tržnega položaja ponudnikov določenih proizvodov in storitev in zagotavljanja storitev v javnem interesu ostajajo pod različnimi oblikami regulacije in njihovih možnih gibanj v prihodnje. S tem ohranja predvidljivo in cenovno stabilno okolje.

Pri cenah, ki jih ponudniki oblikujejo s soglasjem neodvisnih regulatorjev, Vlada RS pričakuje, da se bodo pri sprejemanju odločitev na področju reguliranih cen upoštevale usmeritve Vlade RS zaradi proučitve njihovega učinka na inflacijo.

2.2 Cene, zajete v Načrtu uravnavanja reguliranih cen za leti 2017 in 2018

Načrt uravnavanja reguliranih cen za leti 2017 in 2018 zajema:

- 1) cene, ki se oblikujejo na podlagi mehanizmov cen po Zakonu o kontroli cen:** določeni naftni derivati (NMB 95 in dizel);
- 2) cene, ki so pod neposrednim nadzorom Vlade RS:**
 - a) na podlagi Zakona o kontroli cen** (pristojno Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo): učbeniki, ki so edini za posamezen predmet oziroma strokovni modul v določenem razredu, letniku ali programu (stari in novi učbeniki);
 - b) na podlagi drugih sistemskih zakonov ali uredb** (pristojna druga ministrstva): prispevek za RTV, cestnina za osebna vozila in cestnina za tovorna vozila ter dimnikarske storitve;
- 3) cene, ki so pod neposrednim nadzorom sistemskih regulatorjev in na njihovo oblikovanje Vlada RS nima vpliva:** poštna storitve, telekomunikacijske storitve, omrežnina za elektriko in zemeljski plin, daljinska energija za ogrevanje.

Ob pripravi Načrta uravnavanja reguliranih cen za leti 2017 in 2018 velja sistem uteži indeksa cen življenjskih potrebščin (v nadaljevanju: ICŽP) za leto 2016, po katerem delež reguliranih cen, ki se oblikujejo z mehanizmi oblikovanja cen, in cen, ki so pod neposrednim nadzorom Vlade RS na podlagi Zakona o kontroli cen (in drugih sistemskih zakonov), znaša 5,6 %.

2.3 Predlagane spremembe reguliranih cen in njihov prispevek k inflaciji v letih 2017 in 2018

Cene, ki so pod različnimi oblikami regulacije, se po oceni UMAR-ja v letu 2017 v povprečju ne bodo spremenile, v letu 2018 pa bodo višje za 0,1 %. Gibanje cen bo odvisno od:

1. povišanja dela reguliranih cen, ki so pod neposrednim nadzorom Vlade RS (cestnina, dimnikarske storitve in učbeniki, ki so edini za posamezen predmet oziroma strokovni modul v določenem razredu, letniku ali programu). V letu 2017 se te cene ne bodo spremenile, medtem ko bo povišanje v letu 2018 minimalno, njihov prispevek k inflaciji pa bo v obeh letih zanemarljiv (manj kot 0,05 o. t.). Pri izračunu za leti 2017 in 2018 niso upoštevane predvidene spremembe cen, ki so pod neposrednim nadzorom sistemskih regulatorjev.
2. gibanj cen na svetovnem trgu, ki bodo zaznamovala del reguliranih cen, za katere vlada določa le mehanizem, s katerim se oblikujejo te cene (tekoča goriva za prevoz in ogrevanje, razen KOEL, NMB-98 in tistih, ki se prodajajo ob avtocestah in hitrih cestah). Na te bodo namreč pomembno vplivali tudi gibanje tečaja ameriškega dolarja in cene nafte na svetovnem trgu.

PRILOGA 1

PREGLEDNI PRIKAZ NAČRTA URAVNAVANJA REGULIRANIH CEN

A NAČRT SPREMEMB CEN, ZA KATERE VELJA UKREP DOLOČITVE CEN PO ZAKONU O KONTROLI CEN

	REALIZACIJA 2016			NAČRT 2017		NAČRT 2018	
		sprememba oz. višina		datum	sprememba oz. višina	datum	sprememba oz. višina
A.A CENE, KI SE OBLIKUJEJO V SKLADU Z MEHANIZMOM OBLIKOVANJA PRODAJNE CENE PRED DAJATVAMI							
TEKOČA GORIVA ZA PREVOZ IN OGREVANJE*	mehanizem: skladno z gibanjem borznih kotacij in tečaja dolarja						
	NMB 95 NMB 98 Dizel KOEL	+ 1,0 % + 2,9 % + 2,7 % - 2,5 %		mehanizem: skladno z gibanjem borznih kotacij fosilnih goriv in biogoriv ter tečaja dolarja (razen za KOEL, NMB-98 in naftne derivate, ki se prodajajo na bencinskih servisih , ob avtocestah in hitrih cestah)		mehanizem: skladno z gibanjem borznih kotacij fosilnih goriv in biogoriv ter tečaja dolarja (razen za KOEL, NMB-98 in naftne derivate, ki se prodajajo na bencinskih servisih, ob avtocestah in hitrih cestah)	
MARŽA**	NMB 95 NMB 98 Dizel KOEL	0,08701 EUR 0,08701 EUR 0,08158 EUR 0,05370 EUR	0 %	usklajevanje za višino rasti reguliranih cen (brez energentov), vendar za največ 2 %, kar je skladno z opredelitvijo stabilnosti cen na evrskem območju		usklajevanje za višino rasti reguliranih cen (brez energentov), vendar za največ 2 %, kar je skladno z opredelitvijo stabilnosti cen na evrskem območju	
NADOMESTILO ZA IZVAJANJA GOSPODARSKE JAVNE SLUŽBE OBLIKOVANJA OBVEZNIH REZERV NAFTE IN NJENIH DERIVATOV **	NMB 95 NMB 98 Dizel KOEL	0,01222 EUR 0,01222 EUR 0,01166 EUR 0,01166 EUR	0 %	/		/	

* Spremembe drobnoprodajnih cen po podatkih SURS (december 2016/december 2015).

Najvišje maloprodajne cene neosvinčenega 95 oktanskega bencina in dizla so v Republiki Sloveniji, razen na avtocestah in hitrih cestah, kjer se cene od 9. 11. 2016 oblikujejo prosto, določene s strani države, na podlagi Uredbe o oblikovanju cen določenih naftnih derivatov (Uradni list RS, št. 69/16), medtem ko se cene 98 in več oktanskega motornega bencina in kurilnega olja od 9. 4. 2016 oblikujejo prosto na trgu.

** Višina marže in nadomestila za izvajanje gospodarske javne službe oblikovanja obveznih rezerv nafte in njenih derivatov je pri posameznem naftnem derivatu prikazana v absolutnih zneskih v eur/l.

	REALIZACIJA 2016	NAČRT 2017		NAČRT 2018	
	sprememba v %	datum	sprememba v %	datum	sprememba v %
A.B CENE, KI SE OBLIKUJEJO ADMINISTRATIVNO					
UČBENIKI, KI SO EDINI ZA POSAMEZEN PREDMET OZIROMA STROKOVNI MODUL V DOLOČENEM RAZREDU, LETNIKU ALI PROGRAMU IN ZA KATERE CENE DOLOČI VLADA RS S SKLEPOM**	/	/	0 %	1. 5.	+ 1,5 % pri učbenikih za splošnoizobraževalne predmete + 2,0 % pri učbenikih za strokovne predmete

** Vlada Republike Slovenije je s sklepom št. 60300-2/2005/6 z dne 9. 6. 2005 odločila, da se v prehodnem obdobju (tj., dokler se država kot pogajalka in kupec v pogajanjih z založniki ne pogodi za ceno vsakega posameznega učbenika) še naprej izvaja ukrep določitve najvišje cene za učbenike, ki so edini za posamezen predmet v določenem razredu, letniku ali programu, v skladu z Zakonom o kontroli cen.

B NAČRT SPREMEMB CEN, KI SO DOLOČENE Z DRUGIMI ZAKONI

		REALIZACIJA 2016	NAČRT 2017		NAČRT 2018	
		sprememba v %	datum	sprememba v %	datum	sprememba v %
1.	ELEKTRIČNA ENERGIJA ZA GOSPODINJSKE ODJEMALCE*	+ 0,9 %	1.1.	1,3%	1.1.	1,3%
2.	ZEMELJSKI PLIN IZ PRENOSNEGA OMREŽJA (I)	- 0,8 %	/	**	/	**
3.	ZEMELJSKI PLIN IZ DISTRIBUCIJSKEGA OMREŽJA (II)	- 4,4 %	/	**	/	**
4.	DALJINSKO OGREVANJE	- 8,4 %	mehanizem: skladno z gibanjem cen vhodnih energentov		mehanizem: skladno z gibanjem cen vhodnih energentov	
5.	PRISPEVEK ZA RTV	0 %	/	/	/	/
6.	CESTNINA ZA MOTORNA IN TOVORNA VOZILA (LETNA VINJETA)	0 %	/	0 %	/	0 %
7.	DIMNIKARSKE STORITVE	0 %	/	/	/	/

Vir: Spremembe drobnoprodajnih cen po zadnjih podatkih SURS (december 2016/december 2015).

Opomba: / – ni podatkov.

* Po podatkih Ministrstva za infrastrukturo in Agencije za energijo.

** Na področju reguliranja operaterjev zemeljskega plina operaterji za obdobje 2016-2018, skladno z veljavno metodologijo Agencije za energijo, pripravijo okvir in izračun upravičenih stroškov ter skladno z metodologijo o obračunavanju omrežnine pri določitvi tarifnih postavk omrežnine, upoštevajo faktor dovoljene spremembe tarifnih postavk za največ 15 % za operaterje distribucijskega sistema zemeljskega plina in največ 3 % za operaterja prenosnega sistema zemeljskega plina. Dodatno operaterji distribucijskega sistema pri določitvi tarifnih postavk omrežnine upoštevajo faktor dovoljene spremembe prihodka, ki znaša največ 3 %. Dovoljene spremembe tarifnih postavk omrežnine so po posameznih sistemskih operaterjih različne, vendar v okviru dovoljenega.

PRILOGA 2

CENE, KI SE OBLIKUJEJO NA PODLAGI MEHANIZMOV CEN PO ZAKONU O KONTROLI CEN

1.1 Tekoča goriva za prevoz in ogrevanje

1.1.1 Mehanizem oblikovanja modelskih cen

Najvišje maloprodajne cene neosvinčenega 95 oktanskega bencina in dizla so v Republiki Sloveniji, razen na avtocestah in hitrih cestah, kjer se cene od 9. 11. 2016 oblikujejo prosto, določene s strani države, na podlagi Uredbe o oblikovanju cen določenih naftnih derivatov (Uradni list RS, št. 69/16; v nadaljevanju uredba). Uredba določa mehanizem oblikovanja cen naftnih derivatov, sestavine, ki jih morajo upoštevati podjetja, ki se ukvarjajo z dejavnostjo prodaje naftnih derivatov, in merila, po katerih se morajo oblikovati cene ali njihove sestavine. Uredba tako določa modelsko ceno goriv, kateri se v skladu z veljavnimi predpisi dodajo vse davčne obremenitve, in sicer okoljska dajatev za onesnaževanje zraka z emisijo CO₂, prispevek za energetska učinkovitost, prispevek za zagotavljanje podpor proizvodnji električne energije iz obnovljivih virov energije ter v soproizvodnji z visokim izkoristkom in trošarine.

S 1. 7. 2017 je začela veljati Uredba o oblikovanju cen določenih naftnih derivatov (Uradni list RS, št. 33/17) (v nadaljevanju: uredba), na podlagi katere je prišlo do spremembe pri načinu izračunavanja modelske cene naftnih derivatov. V novi uredbi je predpisana metodologija oblikovanja cen za 95-oktanski neosvinčeni motorni bencin in dizelsko gorivo, ki temelji na gibanju cen naftnih derivatov na svetovnem trgu (Vir: PLATT'S European Marketscan) in gibanju tečaja USD/€, hkrati pa upošteva gibanje cen biogoriv na svetovnem trgu. Ker je cena neosvinčenega 95-oktanskega bencina in dizelskega goriva, razen na bencinskih servisih na servisnih prometnih površinah avtocest in hitrih cest, kjer so cene goriv deregulirane, še vedno regulirana, je potrebno pri mehanizmu oblikovanja cen teh dveh goriv zaradi obveznega primešavanja biogoriv k fosilnim gorivom, upoštevati tudi ceno biogoriv. Modelska cena mineralnega naftnega derivata v EUR/liter se izračuna po istem modelu kot v preteklosti, tako dobljeni modelski ceni mineralnega naftnega derivata se nato doda še dodatek za bio-komponento v EUR/liter (Δ_t (Bio)), ki se izračuna posebej za mineralne bencine in posebej za mineralni dizel. Modelske cene se še naprej izračunavajo na podlagi 14-dnevnih povprečij, kar je po izsledkih opravljenih študij najoptimalnejši časovni okvir za oblikovanje cen naftnih derivatov v Sloveniji. Marži distributerjev se v novi uredbi ne spreminjata.

Zaradi vključitve biogoriv v izračun modelske cene goriv se bodo cene naftnih derivatov, glede na gibanje cen biogoriv v letih 2016 in začetku 2017, dvignile. Ocenili smo, da se bo cena goriva NMB 95, ki bo vključevala predpisane deleže biogoriv iz naslova obveznosti v Uredbe OVE, v povprečju povišala za 0,013 EUR/l goriva NMB 95 v letu 2017 do 0,019 EUR/l goriva NMB 95 v letu 2018. Glede na izračunane elastičnosti UMAR in MF, ki za bencin znaša -0,3, bi ocenjeni dvig cene goriv pomenil nižjo količino prodanega bencina za okoli 0,4 % v drugi polovici leta 2017 in za okoli 0,5% nižje količine prodanega goriva NMB 95 v letu 2018. Cena dizelskega goriva bi se po naših ocenah v drugi polovici leta 2017 v povprečju dvignila za 0,033 EUR/liter, v letu 2018 pa za 0,041 EUR/liter dizelskega goriva. Glede na izračunane elastičnosti, ki je bila za dizel ocenjena na -1,3, bi dvig cene dizelskega goriva povzročil za okoli 3,7 % nižjo količino prodanega dizelskega goriva v drugi polovici leta 2017 in za okoli 4,6 % nižjo količino prodanega dizelskega goriva v letu 2018. Nižje količine prodanega goriva bi lahko povzročile nižje javnofinančne prihodke na ravni 8,5 mio EUR v drugi polovici leta 2017 in do 20 mio EUR v letu 2018.

1.1.2 Trošarine na tekoča goriva

Višina trošarine se bo v prihodnjem obdobju prilagajala gibanju cen tekočih goriv, s tem da se bo zagotavljala ustrezna raven prihodkov iz trošarin na pogonska goriva v državni proračun, ob upoštevanju gibanja drobnoprodajnih cen pogonskih goriv na slovenskem trgu z doseganjem konkurenčnega okolja glede na sosednje države.

1.1.3 Nadomestilo za obvezne rezerve nafte in njenih derivatov

Na podlagi analize stanja cen na trgu in predpostavk gibanja stroškov (skladiščenje, obnavljanje, delegiranje, financiranje, zavarovanje, kalo in čiščenje ter kontrola kakovosti) se ocenjuje, da za zagotavljanje ustrezne ravni in kakovosti obveznih zalog nafte in njenih derivatov po veljavnih predpisih v skladu z Zakonom o blagovnih rezervah (Uradni list RS, št. 96/09 – uradno prečiščeno besedilo in 83/12) in Direktivo Sveta 2009/119/ES z dne 14. septembra 2009 o obveznosti držav članic glede vzdrževanja minimalnih zalog surove nafte in/ali naftnih derivatov za leti 2017 in 2018 ni potrebno povišanje višine nadomestila za izvajanje gospodarske javne službe oblikovanja obveznih rezerv nafte in njenih derivatov.

2 CENE, KI SO POD NEPOSREDNIM NADZOROM VLADE RS

2.1 Učbeniki

Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo bo v prehodnem obdobju (tj., dokler se država kot pogajalka in kupec v pogajanjih z založniki ne pogodi za ceno vsakega posameznega učbenika) še naprej izvajalo ukrep določitve najvišje cene za učbenike, ki so edini za posamezen predmet oziroma strokovni modul v določenem razredu, letniku ali programu, v skladu z Zakonom o kontroli cen (v nadaljnjem besedilu: edini učbeniki).

Predlaga se, da se s 1. 5. 2018 povišajo cene edinim učbenikom, ki jih je potrdila Vlada Republike Slovenije, in sicer cene učbenikov za splošnoizobraževalne predmete naj bi se povišali za 1,5 %, cene učbenikov za strokovne predmete pa za 2,0 % (izvzeti bodo učbeniki, ki so bili potrjeni po 1. 1. 2016).

Odstotek predlaganega povišanja cen učbenikov za strokovne predmete je višji, ker so ti učbeniki zahtevnejši in dražji za pripravo, saj vsebujejo dele različnih vrst materiala (npr. les, žice, blago) ali druge posebne sestavne dele (npr. zahtevne načrte, skice, zgoščenke), praviloma pa imajo tudi zelo nizko naklado (od 100 do 150 izvodov).

2.2 Prispevek za RTV

Vlada Republike Slovenije višino RTV prispevka določi s sklepom, če to narekujejo utemeljeni ekonomski razlogi, vendar najkasneje do 1. septembra tekočega leta za naslednje leto. V letu 2018 ne bo prišlo do spremembe RTV prispevka, saj do septembra 2017 RTV Slovenija ni posredovala predloga za povišanje.

2.3 Cestnina za osebna vozila in cestnina za tovorna vozila

S 1. 1. 2017 se je povišala cestnina za tovorna vozila, katerih največja dovoljena masa presega 3,5 tone. Pri dvigu cestnine se je upošteval predvsem ekološki vidik, tako bodo vozila, ki bolj onesnažujejo, plačala več. Za ostala vozila na podlagi trenutno razpoložljivih podatkov višine cestnine v letih 2017 in 2018 ni mogoče natančno predvideti. V obravnavanem obdobju bodo verjetno izvedene določene prilagoditve cestninske cenovne politike, saj prihaja do relativno velikih strukturnih sprememb v okviru posameznih EURO emisijskih razredov. V zvezi s tem bo treba popraviti posamezne faktorje prilagoditve, z namenom, da se bistveno ne zmanjšuje prihodek iz naslova vozil, katerih največja dovoljena masa presega 3.500 kg. Poleg tega se lahko nekatere prilagoditve cestninske tarifne politike pričakujejo tudi v okviru morebitne uvedbe novega elektronskega cestninskega sistema.

2.4 Dimnikarske storitve

S 1. 1. 2017 se je uveljavil licenčni sistem na področju izvajanja dimnikarskih storitev, ki uvaja možnost proste izbire dimnikarske družbe. Zakon o dimnikarskih storitvah (Uradni list RS, št. 68/16) določa, da se znesek plačila za opravljene dimnikarske storitve oblikuje kot zmnožek cene izvajanja dimnikarskih

storitev in normativnega števila časovnih enot dela dimnikarskih storitev. Najvišjo dovoljeno ceno izvajanja dimnikarskih storitev določi vlada s sklepom. Cene ne bodo vnaprej določene, temveč jih bodo lahko izvajalci v okviru maksimiranih cen tudi znižali na podlagi optimizacije poslovanja – in prijaznejšemu odnosu izvajalcev do uporabnikov, ki jim država ne bo več predpisovala določenega izvajalca.

3 CENE, KI SO POD NEPOSREDNIM NADZOROM SISTEMSKIH REGULATORJEV IN NA NJIHOVO OBLIKOVANJE VLADA RS NIMA VPLIVA

3.1 Poštne storitve

Pošta Slovenije je v letu 2017 predlagala povišanje cen v reguliranem delu storitev v čezmejnem in notranjem prometu, saj kljub povišanju cen nekaterih storitev iz nabora univerzalne poštne storitve prihodki še vedno ne krijejo stroškov. Spremembe cen na področju univerzalne storitve v čezmejnem in notranjem prometu so v letih 2017 in 2018 odvisne tudi od morebitnega izračuna neto stroška, ki ga lahko Pošta Slovenije posreduje v potrditev Agenciji za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: agencija). V primeru, da Pošta Slovenije izračuna neto strošek in dokaže nepravično finančno breme zaradi obveznosti izvajanja univerzalne storitve, obstaja poleg kompenzacijskega sklada, iz katerega se lahko krije breme izvajanja univerzalne storitve, tudi možnost dodatnega zvišanja cen.

Treba je tudi upoštevati, da v zadnjih letih pada število pisemskih pošilk, zato bo politika oblikovanja cen Pošte Slovenije v prihodnje odvisna tudi od gibanja prodaje pošilk, razvoja konkurence na trgu poštних storitev in prostega dostopa do poštnega omrežja v skladu z Zakonom o poštne storitvah (Uradni list RS, 51/2009, 77/2010 in 40/14 - ZIN-B in 81/15).

3.2 Področje za telekomunikacije

Maloprodajne cene

V letu 2017 ni predvidenih sprememb maloprodajnih cen, skladno z regulatorno odločbo agencije.

Grosistične cene

Agencija je v okviru svojih pristojnosti pospeševanja razvoja elektronskih komunikacijskih omrežij in storitev ter pospeševanja učinkovite konkurence na trgu elektronskih komunikacij, v veljavnih odločbah na veleprodajnih upoštevni trgih, operaterjem s pomembno tržno močjo naložila sorazmerne obveznosti, med drugim tudi obveznost cenovnega nadzora in stroškovnega računovodstva. Regulacija cen na upoštevni trgih zaključevanja klicev v posamičnih javnih telefonskih omrežjih na fiksni oziroma na mobilni lokaciji temelji na metodologiji »čistih« dolgoročnih inkrementalnih stroškov (»pure« LRIC). Nadaljnje zniževanje reguliranih cen za zaključevanje klicev v posamičnih javnih telefonskih omrežjih na fiksni oziroma mobilni lokaciji v letih 2017 in 2018 ni predvideno. Regulacija cen na upoštevni trgih širokopasovnega dostopa temelji na metodologiji dolgoročnih inkrementalnih stroškov (LRIC) za katere se v letu 2017 pričakuje stabilnost cen.

Oblikovanje maloprodajnih cen ni odvisno le od reguliranih grosističnih modelov, temveč tudi od prodajne politike operaterjev, zato je njihovo natančnejše gibanje zgolj na podlagi veleprodajne regulacije težko predvideti.

Mednarodno gostovanje

S 15. 6. 2017 na podlagi Uredbe (EU) št. 531/2012 Evropskega parlamenta in Sveta (kot spremenjena z Uredbo (EU) 2015/2120 Evropskega parlamenta in Sveta) za storitve gostovanja v Evropski uniji,

Liechtensteinu, na Norveškem in Islandiji (v nadaljevanju: EU) veljajo enake cene kot doma »Roam Like At Home«. Dodatno zaračunavanje storitev gostovanja je dovoljeno samo pod posebnimi pogoji, kot jih določa Izvedbena uredba Komisije (EU) 2016/2286. Spremembe so rezultat sprejete Uredbe o evropskem enotnem trgu elektronskih komunikacij¹, ki je s 15. 7. 2017 ukinila tudi zaračunavanje pribitkov. S tem za storitve gostovanja v EU veljajo enake cene kot doma, zaračunavanje pribitkov pa je dovoljeno le v skladu s politiko poštene rabe.

Pri zaračunavanju pribitkov velja omejitev, da domače maloprodajne cene s pribitki ne smejo presegati naslednjih najvišjih reguliranih maloprodajnih cen za gostovanje (brez DDV), in sicer: odhodni klici 0,19 EUR/min, poslano sporočilo SMS 0,06 EUR/min in prenos podatkov 0,20 EUR/MB. V primeru, da se pribitki ne zaračunavajo, omejitev najvišjih maloprodajnih cen za gostovanje ne velja.

Uporabniki, ki imajo posebne pakete za gostovanje, so bili s strani domačih operaterjev obveščeni o ugodnostih, ki jih prinašajo spremenjene cene reguliranih storitev gostovanja. V primeru, da takšni paketi ustrezajo reguliranim pogojem, bodo uporabniki obstoječe pakete obdržali, v kolikor se ne odločijo za regulirano ceno. V nasprotnem primeru morajo uporabniki izraziti zahtevo, da želijo obdržati obstoječi paket, ki ni skladen z reguliranimi pogoji.

Vstopno SMS obveščanje uporabnikov o reguliranih cenah gostovanja ostaja še naprej v veljavi, pri čemer morajo biti uporabniki obveščeni o pribitkih (z DDV), ki veljajo za njihov mobilni paket v gostovanju. Enako je z obveščanjem uporabnikov ob prvi uporabi storitev podatkovnega gostovanja in zaščitnim mehanizmom za uporabo podatkovnih storitev gostovanja s finančno mejo, ki ostaja 50 EUR brez DDV (61 EUR z DDV).

3.3 Omrežnina za elektroenergetska omrežja

Agencija za energijo Republike Slovenije je skladno z veljavnimi metodologijami za elektroenergetska omrežja, ki se nanašajo na določanje omrežnin, z določitvijo regulativnega okvira za elektrooperaterje za obdobje 2016–2018 določila tudi tarifne postavke omrežnine, ki se bodo v letih 2017 in 2018 spreminjale, in sicer:

- tarifne postavke omrežnine za prenosni sistem se bodo v letu 2017 glede na leto 2016 znižale za 1,03 %, za enak odstotek se bodo znižale tudi v letu 2018 glede na leto 2017,
- tarifne postavke omrežnine za distribucijski sistem se bodo v letu 2017 glede na leto 2016 zvišale za 1,52 %, za enak odstotek se bodo zvišale tudi v letu 2018.

3.4 Omrežnina za zemeljski plin

Na področju reguliranja operaterjev zemeljskega plina sistemski operaterji skladno z veljavno metodologijo Agencije za energijo Republike Slovenije pripravijo regulativni okvir in izračun upravičenih stroškov ter skladno z metodologijo o obračunavanju omrežnine pri določitvi tarifnih postavk za obdobje 2016-2018, upoštevajo faktor dovoljene spremembe tarifnih postavk, ki znaša:

- največ 15 % za operaterje distribucijskega sistema zemeljskega plina in
- največ 3 % za operaterja prenosnega sistema zemeljskega plina.

Agencija za energijo Republike Slovenije je pri obravnavi vlog sistemskih operaterjev distribucijskega in prenosnega omrežja zemeljskega plina ter pri izdaji soglasij za leti 2017 in 2018 upoštevala navedena določila. Dovoljene spremembe tarifnih postavk omrežnine so po posameznih sistemskih operaterjih različne, vendar v okviru dovoljenega.

¹ Uredba (EU) 2015/2120 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2015 o določitvi ukrepov v zvezi z dostopom do odprtega interneta in spremembi Direktive 2002/22/ES o univerzalni storitvi in pravicah uporabnikov v zvezi z elektronskimi komunikacijskimi omrežji in storitvami ter Uredbe (EU) št. 531/2012 o gostovanju v javnih mobilnih komunikacijskih omrežjih v Uniji.

3.5 Proizvodnja in distribucija pare in tople vode za daljinsko ogrevanje

Način oblikovanja cen daljinskega ogrevanja bo v letu 2017 ostal enak kakor do sedaj. Izhodiščne cene toplote se izračunajo na podlagi načrtovanih upravičenih stroškov, pri čemer načrtovani prihodki iz regulirane dejavnosti zavezancev za regulacijo ne bodo presegali njihovih načrtovanih upravičenih stroškov.

PRILOGA 3

POROČILO O OBLIKOVANJU REGULIRANIH CEN ZA LETO 2016

1 OBLIKOVANJE REGULIRANIH CEN ZA LETO 2016:

- 1) cene, ki se oblikujejo na podlagi mehanizmov cen po Zakonu o kontroli cen: naftni derivati;
- 2) cene, ki so pod neposrednim nadzorom Vlade RS:
 - a) na podlagi Zakona o kontroli cen (pristojno Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo): prevoz potnikov v notranjem železniškem prometu, učbeniki, ki so edini za posamezen predmet oziroma strokovni modul v določenem razredu, letniku ali programu (stari in novi učbeniki);
 - b) na podlagi drugih sistemskih zakonov (pristojna druga ministrstva): prispevek za RTV, cestnina za osebna vozila in cestnina za motorna vozila in dimnikarske storitve;
- 3) cene, ki so pod neposrednim nadzorom sistemskih regulatorjev in na njihovo oblikovanje Vlada RS nima vpliva: poštna storitve, telekomunikacijske storitve, omrežnina za elektriko in zemeljski plin, daljinska energija za ogrevanje.

2 CENE, KI SE OBLIKUJEJO NA PODLAGI MEHANIZMOV CEN PO ZAKONU O KONTROLI CEN

2.1 Tekoča goriva za prevoz in ogrevanje

2.1.1 Mehanizem oblikovanja modelskih cen

Cene tekočih goriv za prevoz in ogrevanje v Sloveniji so se v letu 2016 oblikovale na podlagi metodologije, ki je bila predpisana v uredbah o oblikovanju cen naftnih derivatov. Po teh uredbah so se cene oblikovale po modelu, pri katerem se je kot podlaga za izračun novih cen upoštevalo 14-dnevno povprečje borznih kotacij in tečajev USD/EUR.

Najvišje prodajne cene brez dajatev neosvinčenega 95 oktanskega bencina in dizla so v Republiki Sloveniji, razen na avtocestah in hitrih cestah, kjer se cene od 9. 11. 2016 oblikujejo prosto, določene s strani države, na podlagi Uredbe o oblikovanju cen določenih naftnih derivatov (Uradni list RS, št. 69/16), medtem ko se cene 98 in več oktanskega motornega bencina in kurilnega olja od 9. 4. 2016 oblikujejo prosto na trgu.

V zadnjih dveh letih so bila zelo velika nihanja borznih cen tekočih goriv za prevoz in ogrevanje. V tem obdobju je močno nihala tudi vrednost USD v primerjavi z EUR. Taka velika nihanja borznih cen in tečajnih razmerij so pomembno vplivala na višino modelskih cen naftnih derivatov.

Spremembe modelskih cen so posledično vplivale na spremembe prodajnih cen naftnih derivatov brez dajatev in maloprodajnih cen. Na višino maloprodajnih cen so poleg sprememb modelskih cen vplivale tudi davčne obremenitve (trošarine, različne takse in prispevki ter DDV). Vlada RS je v letu 2016 uvedla ali spremenila naslednje davčne obremenitve, ki so vplivale na zvišanje maloprodajnih cen, in sicer:

- februarja 2016 se je zvišal znesek trošarin na motorni bencin in dizelsko gorivo,
- spremenila se je okoljska dajatev za onesnaževanje zraka z emisijo ogljikovega dioksida, in sicer se je pri neosvinčenem 95 in 98 in več oktanskem bencinu znižala za okoli 5%, medtem ko se je za dizel in ekstra lahko kurilno olje zvišala za okoli 3%.

2.1.2 Marža

Višina marže je bila predpisana v fiksnem znesku s posameznimi uredbami o oblikovanju cen naftnih derivatov ter se v letu 2016 ni spremenila. Višina marže je v tem obdobju znašala 0,08701 EUR/liter za

motorni bencin ter 0,08158 EUR/liter za dizelsko gorivo, za kurilno olje ekstra lahko KOEL pa je od 1. 1. 2016 do 9. 4. 2016 znašala 0,05370 EUR/liter.

2.1.3 Trošarine na tekoča goriva

Trošarine na tekoča goriva so v pristojnosti Ministrstva za finance, ki je predlagatelj njihovih sprememb. Vlada RS je v letu 2016 zvišala trošarine na motorni bencin in dizelsko gorivo.

2.1.4 Nadomestilo za obvezne rezerve nafte in njenih derivatov

Višina nadomestila za izvajanje gospodarske javne službe oblikovanja obveznih rezerv nafte in njenih derivatov se v letu 2016 ni spreminjala in je znašala za 1. skupino (neosvinčeni motorni bencini) 0,01222 EUR ter za 2. skupino (dizelsko gorivo, ekstra lahko kurilno olje in letalsko gorivo) in 3. skupino (mazut) 0,01166 EUR.

3 CENE, KI SO POD NEPOSREDNIM NADZOROM VLADE RS

3.1 Prevoz potnikov v notranjem železniškem prometu

Uredba o določitvi najvišjih cen prevoza potnikov po železnici v notranjem potniškem prometu je potekla 14. 10. 2016. Pripravlja se prenova celotnega modela notranjega avtobusnega in železniškega potniškega prometa z enotno tarifo. Novost je integrirana – enotna vozovnica na ravni avtobusnega in železniškega prometa. S 1. 9. 2016 je bila uvedena za subvencionirane vozovnice dijakov in študentov, v nadaljevanju sledi tudi za druge produkte (enkratna vozovnica, mesečna vozovnica za IJPP, dnevna in tedenska vozovnica, itd). To področje se sistemsko urejuje, zato interventni ukrep kontrole cen ni več potreben.

3.2 Učbeniki

Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo v letu 2016 izvaja ukrep določitve najvišje cene za učbenike, ki so edini za posamezen predmet oziroma strokovni modul v določenem razredu, letniku ali programu, v skladu z Zakonom o kontroli cen.

Vlada Republike Slovenije je na podlagi predlogov Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo v letu 2016 sprejela sedem sklepov o določitvi najvišje cene za nove učbenike.

3.3 Prispevek za RTV

Višina prispevka za programe RTV Slovenija (RTV prispevek) je v skladu z 32. členom Zakona o Radioteleviziji Slovenija (Uradni list RS, št. 96/05, 109/05 – ZdavP-1B, 105/06 – odl. US, 26/09 – ZIPRS0809-B in 9/14), določena v absolutnem znesku. Višina RTV prispevka se lahko izjemoma spremeni s sklepom Vlade Republike Slovenije, in sicer za največ 10%, če za to obstajajo utemeljeni ekonomski razlogi, vendar najkasneje do 1. septembra tekočega leta za naslednje leto. V letu 2016 ni prišlo do spremembe višine RTV prispevka.

3.4 Dimnikarske storitve

S sprejetjem Zakona o dimnikarskih storitvah (Uradni list RS, 68/16) se sedanja ureditev izvajanja dimnikarskih storitev kot obvezna državna gospodarska javna služba ohranja le še do 31. 12. 2016. Cena za izvedene dimnikarske storitve bo do konca decembra v višini največ 25,20 eura na uro dela dimnikarskih storitev pri uporabniku brez davka na dodano vrednost in dejanskega števila časovnih enot dela dimnikarskih storitev pri uporabniku, ki se mu prištejejo potni stroški največ v višini 0,25 eura na

kilometer za vsak kilometer nad 25 kilometri oddaljenosti uporabnika dimnikarskih storitev od sedeža dimnikarske družbe.

Zaradi zagotovitve ciljev skrbi za varstvo okolja, zdravje in premoženje ljudi, požarne varnosti ter energetske učinkovitosti malih kurilnih naprav, izvajanje dimnikarskih storitev tudi v prihodnje ne bo prepuščeno trgu, temveč se tudi po 1. 1. 2017 ohranja izvajanje dimnikarskih storitev kot regulirana dejavnost, in sicer se bo uveljavil licenčni sistem.

4 CENE, KI SO POD NEPOSREDNIM NADZOROM SISTEMSKIH REGULATORJEV IN NA NJIHOVO OBLIKOVANJE VLADA RS NIMA VPLIVA

4.1 Poštne storitve

Agencija za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije (v nadaljevanju: agencija) je v letu 2016 odobrila dva predloga Pošte Slovenije za spremembo cen univerzalne storitve, in sicer v notranjem in čezmejnem prometu, kjer je poleg cen odobrila tudi spremembo masnih stopenj.

V notranjem prometu se je predlog nanašal na spremembo cen za standardno in navadno pismo, dopisnico, priporočeno in vrednostno pismo ter navadni paket. Spremembe cen univerzalne storitve v notranjem prometu z dne 22. 9. 2016 so bile naslednje:

Univerzalna poštna storitev v notranjem prometu	Obstoječa cena v EUR*	Nova cena v EUR*
1	2	3
Standardno pismo, notranji, brez storitve	0,36	0,37
Navadno pismo, notranji, do 50 g, brez storitve	0,42	0,45
Navadno pismo, notranji, nad 50 g do 100 g, brez storitve	0,47	0,52
Navadno pismo, notranji, nad 100 g do 250 g, brez storitve	0,58	0,65
Navadno pismo, notranji, nad 250 g do 500 g, brez storitve	1,33	1,15
Navadno pismo, notranji, nad 500 g do 1.000 g, brez storitve	2,25	1,85
Navadno pismo, notranji, nad 1.000 g do 2.000 g, brez storitve	3,02	2,39
Dopisnica, notranji, brez storitve	0,42	0,45
Priporočeno pismo, notranji, do 20 g, brez storitve	0,77	0,97
Priporočeno pismo, notranji, nad 20 g do 100 g, brez storitve	0,92	1,12
Priporočeno pismo, notranji, nad 100 g do 250 g, brez storitve	1,25	1,4
Vrednostno pismo, notranji, do 20 g, brez storitve	0,79	0,97
Vrednostno pismo, notranji, nad 20 g do 100 g, brez storitve	0,92	1,12
Vrednostno pismo, notranji, nad 100 g do 250 g, brez storitve	1,25	1,4
Navadni paket, notranji, do 2 kg, brez storitve	3,09	2,39
Navadni paket, notranji, nad 2 kg do 5 kg, brez storitve	3,83	2,99
Navadni paket, notranji, nad 5 kg do 10 kg, brez storitve	5,91	3,99

*Cene, ki so navedene v tabeli, so brez DDV, saj je univerzalna poštna storitev oproščena plačila DDV.

V čezmejnem prometu se je predlog Pošte Slovenije nanašal na spremembo cen standardnega in navadnega pisma ter dopisnice. Predlog spremembe masne stopnje se je nanašal na navadno pismo v čezmejnem prometu. Navadno pismo do 20 g se je spremenilo v navadno pismo do 50 g in navadno pismo nad 20 g do 100 g se je spremenilo v navadno pismo nad 50 g do 100 g.

Spremembe cen univerzalne storitve v čezmejnem prometu z dne 1. 8. 2016 so bile naslednje:

Vrsta univerzalne storitve v čezmejnem prometu	Obstoječa cena* v EUR	Nov naziv storitve (sprememba masnih stopenj)	Nova cena* v EUR
Standardno pismo	0,6	Ostane nespremenjeno	1,00
Dopisnica	0,56	Ostane nespremenjeno	1,00
Navadno pismo do 20 g	0,64	Navadno pismo do 50 g	1,26
Navadno pismo nad 20 g do 100 g	0,97	Navadno pismo nad 50 g do 100 g	1,85

*Cene, ki so navedene v tabeli, so brez DDV, saj je univerzalna poštna storitev oproščena plačila DDV.

4.2 Področje za telekomunikacije

Maloprodajne cene

Agencija je z odločbo na trgu 1 Dostop do javnega telefonskega omrežja na fiksni lokaciji za rezidenčne in poslovne uporabnike – maloprodajni trg z dne 17. 4. 2013 naložila operaterju s pomembno tržno močjo, družbi Telekom Slovenije, d. d., oblikovanje cenovne kapice za storitve mesečne naročnine telefonskih priključkov PSTN, ISDN BA in ISDN PA ter za IP telefonski priključek, pri čemer se morajo najvišje dovoljene cene naročnin spreminjati tako, kot to prikazuje spodnja preglednica:

Predvideno gibanje cen:

	priključek PSTN	priključek ISDN BA	priključek ISDN PA	priključek IP
sprememba 1. 2. 2016	inflacija 2015 + (največ) 0,25 %	inflacija 2015 + (največ) 0,25 %	inflacija 2015 + (največ) 0,25 %	inflacija 2015 + (največ) 0,25 %

Iz preglednice izhaja, da lahko družba Telekom Slovenije, d. d., omenjene cene ob navedenih datumih prilagodi, vendar te ne smejo presegati najvišje dovoljene cene naročnin, ki so določene z odločbo (inflacija posameznega leta + faktor produktivnosti oziroma učinkovitosti).

4.3 Omrežnina za elektroenergetska omrežja

Agencija za energijo je kot nacionalni regulativni organ Republike Slovenije na področju trga z energijo, skladno z zahtevami Energetskega zakona (Ur.l. RS, št. 17/14 in 81/15) določa regulativni okvir in tarifne postavke omrežnine za elektroenergetski sistem. Agencija je v letu 2015 pripravila metodologijo za določitev regulativnega okvira in tarifnih postavk omrežnine za elektroenergetski sistem, na podlagi katere so določeni tarifne postavke omrežnine za obdobje 2016-2018. V letu 2016 so se tarifne postavke omrežnine za elektroenergetski sistem, glede na izhodiščno leto 2015 spremenile, in sicer:

- tarifne postavke omrežnine za prenosno omrežje so se znižale za 1,03 %;
- tarifne postavke omrežnine za distribucijski sistem so se povišale za 1,52%.

4.4 Omrežnina za zemeljski plin

Agencija za energijo je v letu 2015 pripravila metodologijo tudi za določitev regulativnega okvira in tarifnih postavk omrežnine za sistem zemeljskega plina. Na področju reguliranja operaterjev zemeljskega plina operaterji sistema, skladno z veljavno metodologijo Agencije za energijo pripravijo regulativni okvir in izračun upravičenih stroškov ter skladno z metodologijo o obračunavanju omrežnine pri določitvi tarifnih postavk omrežnine v letu 2016 upoštevajo faktor dovoljene spremembe tarifnih postavk, ki znaša:

- največ 15 % za operaterje distribucijskega sistema zemeljskega plina in
- največ 3 % za operaterje prenosnega sistema zemeljskega plina.

Agencija za energijo je pri obravnavi vlog sistemskih operaterjev distribucijskega in prenosnega omrežja zemeljskega plina ter pri izdaji soglasij za leto 2016 upoštevala navedena določila. Dovoljene spremembe tarifnih postavk omrežnine so po posameznih sistemskih operaterjih različne, vendar v okviru dovoljenega.

4.5 Proizvodnja in distribucija pare in tople vode za daljinsko ogrevanje

Agencija za energijo je v letu 2015 pripravila metodologijo za oblikovanje cen toplote za daljinsko ogrevanje, ki velja od 1. 7. 2016 dalje. Izhodiščne cene toplote se izračunajo na podlagi načrtovanih upravičenih stroškov, pri čemer načrtovani prihodki iz regulirane dejavnosti zavezancev za regulacijo ne bodo presegali njihovih načrtovanih upravičenih stroškov.

5 VPLIV SPREMEMB REGULIRANIH CEN NA IZMERJENO INFLACIJO

Cene, za katere so veljale različne oblike regulacije, so se v letu 2015 po oceni UMAR-ja znižale za 9,8 %. Na to so ob padcu cen nafte na svetovnih trgih vplivale predvsem nižje cene energentov (-11,0 %), medtem ko so bile ostale cene nekoliko višje. V letu 2016 se je padec reguliranih cen nadaljeval, ob koncu leta pa so bile ob zviševanju cen nafte na svetovnih trgih cene nekoliko višje kot leto prej.

V zadnjih letih se je delež reguliranih cen v indeksu cen življenjskih potrebščin znižal in v letu 2016 znašal okoli 6 %. K znižanju deleža je prispevala predvsem odprava regulacije cen določenih naftnih derivatov in cen prevozov v železniškem potniškem prometu, poleg tega pa v izračun inflacije v zadnjih letih ni več zajet RTV prispevek.

Preglednica 3: Ocena deleža reguliranih cen v indeksu cen življenjskih potrebščin po letih.

Leto	1995	2005	2006	2007*	2008	2009*	2010*	2011	2012	2013*	2014	2015
delež v %	29,6	16,7	17,4	16,2;	13,1	10,9;	9,6;	12,3	14,1	11,7	10,8	9,8
				13,7		8,5	11,9					

Vir podatkov: SURS, ocena UMAR-ja.

* V letu 2007 (električna energija) ter v letih 2009 in 2013 (osnovne komunalne storitve) je prišlo do liberalizacije, kar se je izrazilo v znižanju uteži reguliranih cen v ICŽP. Avgusta 2010 je Vlada RS zamrznila cene komunalnih storitev.